

APSTRAKT 28S

Zdravstvena nega prematurusa

Ivana Đoković

Univerzitetski klinički centar Kragujevac

Prevremeni porođaj je porođaj pre 37 nedelje gestacije (NG). Pretermijski porođaj je jedan od najaktuelnijih problema perinatalne medicine. Prema podacima SZO na osnovu gestacijske starosti prevremeni porođaj može biti ekstremno rani – pre 28. NG, rani – između 28. i 32. NG, umereno rani – između 32. i 34. NG, kasni – između 34. i 37. NG. Prematuritet je najvažniji pojedinačni faktor neonatalnog morbiditeta i mortaliteta. Na našim prostorima učestalost preterminskog porođaja iznosi 8%. Prematurusi su ugroženi nezrelošću svih organskih sistema, ali pluća i centralni nervni sistem su posebno osetljivi. Najčešće i najozbiljnije su: IVH, RDS, sepsa, NEC. Kasne komplikacije se uočavaju tokom odrastanja i predstavljaju trajne sekvele: retinopatija, cerebralna paraliza, psihomotorni i kognitivni poremećaji. Prematurusi predstavljaju veliki problem ne samo za pojedince i porodicu, već i za društvo uopšte. Da bi preživeli, prevremeno rođenim bebama je neophodna podrška brojnih aparata. Razvojem medicine i medicinske tehnologije omogućeno je preživljavanje i ekstremno malih prematurusa. Nezrelost pluća i održavanje disajnih puteva (aspiracija disajnih puteva), merenje vitalnih parametara na 2 sata. Uočavanje i praćenje kliničkih znakova povezanih sa poteškoćama u disanju. Oštećenja kože kod prematurusa (upotreba flastera svesti na minimum zbog povećanog rizika od oštećenja kože). Termoregulacija – sprečiti hipotermiju. Venaska linija – plasiranje VUK i on može da stoji do 10 dana, nakon toga se plasira IV kanila.

APSTRAKT 29S

Značaj kontinuirane edukacije u neonatologiji

Sanja Stanković

Opšta bolnica Požarevac

Uvod: Neonatologija je grana medicine koja se bavi zdravstvenom zaštitom novorođenčadi, posebno one sa zdravstvenim problemima, i zahteva visoko specijalizovano znanje i stalno praćenje naučnih dostignuća.

Kontinuirana edukacija u ovom području od ključnog je značaja za unapređenje stručnih veština i pružanje optimalne nege najmlađim pacijentima.

Cilj: Rad u neonatologiji podrazumeva rad sa najosetljivijom populacijom pacijenata – prevremeno rođenom i bolesnom novorođenčadi – kod koje su promene zdravstvenog stanja brze i zahtevaju hitne reakcije. Zbog toga su visok nivo stručne pripreme i stalna edukacija neophodni kako bi se reagovalo pravovremeno i adekvatno. Stalno usavršavanje je neophodno zbog učestalih inovacija u dijagnostici, terapiji, i metodama nege novorođenčadi. Osim toga, zdravstveni radnici moraju

da razvijaju i svoje komunikacione, etičke i timske veštine kako bi obezbedili sveobuhvatnu negu.

Metod: Istraživanje je sprovedeno na osnovu ličnog iskustva i iskustva neonatoloških sestara OB Požarevac

Rezultat: Napredak tehnologije, kao što su novi inkubatori, monitori i aparati za mehaničku ventilaciju, zahteva da osoblje bude u toku sa svim tehničkim inovacijama. Kontinuirana edukacija omogućava zdravstvenim radnicima da koriste savremenu opremu efikasno i bezbedno. Pravovremeno prepoznavanje i sprečavanje komplikacija kod novorođenčadi direktno zavisi od stručnog znanja i veštine osoblja. Edukacija doprinosi smanjenju grešaka u radu i povećava bezbednost pacijenata. Kontinuirana edukacija doprinosi uvođenju standardizovanih protokola i najboljih praksi, čime se poboljšava kvalitet nege. Obučeni zdravstveni radnici pružaju bržu, precizniju i humaniju zdravstvenu uslugu.

Zaključak: Kontinuirana edukacija u neonatologiji je osnovni preduslov za unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite novorođenčadi. Bez stalnog usavršavanja nemoguće je pratiti savremene medicinske trendove i pružiti najbolju moguću negu. Preporučuje se razvoj nacionalnih programa kontinuirane edukacije, obavezno uključivanje simulacionih treninga i veća dostupnost onlajn kurseva. Takođe, potrebno je obezbediti podršku rukovodstva i institucija kako bi edukacija bila prioritet.

APSTRAKT 30S

Značaj timskog rada i uloga glavne/odgovorne sestre

Aleksandra Stoilković

Zdravstveni centar Aleksinac

Uvod: Tim predstavlja fundamentalnu jedinicu organizacije čiji članovi poseduju komplementarne veštine i okupljeni su oko zajedničkog zadatka ili ostvarivanja ciljeva za koje dele zajedničku odgovornost. Timom medicinskih sestara rukovodi glavna ili odgovorna sestra pedijatrije. U svom radu glavna – odgovorna sestra teži da radi na ostvarivanju jednog zadatka, a to je da doprinosi poboljšanju efektivnosti organizacije i postizanju njenih ciljeva.

Cilj saradnje u organizacionoj jedinici je da se neželjeni događaji, konflikti rešavaju što pre i što adekvatnije, da se unapređuju međuljudski odnosi i da se razvija timski rad, a sve radi unapređenja kvaliteta rada u pružanja zdravstvenih usluga medicinskih sestara i tehničara. Za svaki uspešan tim važno je imati cilj, imati jasnu podelu uloga, imati podelu odgovornosti, imati međusobno poverenje, najbitnije je imati dobrog vođu tima i možda najvažnije imati dobru komunikaciju.

Zaključak: Timski rad nije uvek rešenje za sve, važno je da vođa tima prepozna u kojim situacijama i sa kojim saradnicima se može realizovati timski rad, a potrebno je zadatke uraditi na profesionalnom nivou i što kvalitetnije.

Jedna osoba je samo jedna karika u lancu, ali je ne samo menadžer, već i lider u radu.